

שלא מאירה, והם פתובים מזה ומזה, וכתוב בו משני עבריהם, והם ימין ושמאל, חסד וגבורה, שבהם שתי ידים לכתב. והם ה' ה', חמש האצבעות של יד ימין, וחמש האצבעות של יד שמאל. רוח הקדש ו' היא תורה שבכתב, עליהם ה"ה ו', ועם י' שהיא חכמה נעשית יהו"ה, והם נצח והוד, שני נביאים, שני כתובים, שני לוחות התורה שנתנו מימין ומשמאל.

העמוד האמצעי הוא תורה שבכתב מימין. מלכות התורה שבעל פה משמאל. והיא אספקלריה המאירה מימין, והיא אספקלריה שלא מאירה משמאל, והם רוח הקדש וזכר ונקבה.

מצד הצדיק מתחברים העמוד האמצעי והשכינה בין בתורה בין בפתובים בין בנביאים, ומשום זה כי כל בשמים ובארץ. והרי פרשה שאוחז בשמים ובארץ, שבכל הדרגות הם ימין ושמאל, שאין יחוד וקרבה לקדוש ברוך הוא אלא בצדיק, שהם כאילן שהענפים נפרדים לימין ולשמאל ומתחידים למטה בשרש שהיא אגדה, שהוא הצדיק, עקר היחוד.

וכמו שהצדיק הוא עקר היחוד לקדוש ברוך הוא ושכינתו למטה, כך הוא העמוד האמצעי קרבה ויחוד ועקר לאב ולאם. וכך כמו זה תפלה מעמד ותפלה מישב נכללו בצדיק חי העולמים הפולל שמונה עשרה ברכות של התפלה. ותפלת שחרית ותפלת מנחה הן ימין ושמאל, שם האב והאם, ונכללים בעמוד האמצעי שהוא תפלת ערבית,

דהוד אתקריאת אספקלריא דלא נהרא. ואנון (שמות לה טו) פתובים מזה ומזה. וכתוב בו משני עבריהם ואנון ימינא ושמאלא חסד וגבורה די בהון תרין ידין למכתב. ואנון ה' ה' חמש אצבען דיד ימינא, וחמש אצבען דיד שמאלא. רוחא דקדשא ו' איהו תורה שבכתב עליוהו ה"ה ו' ועם י' דהיא חכמה אתעבידת יהו"ה ואנון נצח והוד תרין נביאים, תרין פתובים, תרין לוחין דאורייתא דאתיהבו מימינא ושמאלא.

עמודא דאמצעיתא איהו אורייתא דבכתב מימינא. מלכות אורייתא דבעל פה משמאלא, ואיהו אספקלריא דנהרא מימינא ואיהו אספקלריא דלא נהרא משמאלא. ואנון רוחא דקדשא דכר ונוקבא.

מסטרא דצדיק מתחברן עמודא דאמצעיתא ושכינתא בין באורייתא בין בפתובים בין בנביאים. ובגין דא (דה"א כט יא) כי כל בשמים ובארץ. והא אוקמוה דאחיד בשמיא ובארעא דבכל דרגין אנון ימינא ושמאלא לית יחודא וקורבא לקודשא בריך הוא אלא בצדיק דאנון כאילנא דענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, ומתחידין לתתא בשרש דאיהו אגדה. דאיהו צדיק עקרא דיחודא.

ובגונא דצדיק איהו עקרא דיחודא לקודשא בריך הוא ושכינתא לתתא, הכי איהו עמודא דאמצעיתא קורבא ויחודא ועקרא לאבא ואימא.

והכי בגונא דא תפלה מעמד ותפלה מישב אתפלילו בצדיק חי עלמין פלילא ח"י ברפאן דצלותא, וצלותא דשחרית וצלותא דמנחה אנון ימינא ושמאלא. תמן אבא ואימא

שָׁבוּ (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.
הַדְרָגָה שֶׁל הַעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי,
וְהוּא עֶקֶר הַתְּפִלִּין, וְבוֹ צְרִיף
לְקֶשֶׁר (לְסֹדֵר) אוֹתָם כְּמוֹ זֶה: חֲכָמָה
- קִדְשׁ לִי, וְזֶה י'. בִּינָה - וְהִיָּה
כִּי יִבְיָאָךְ, וְזוּ ה'. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
לְיָמִין - ו'. וְהִיָּה אִם שְׁמַע
לְשִׁמְאֵל, וְזוּ ה', וּבַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
נִכְלָלִים.

וּבְשִׁנְכֵרֵיזוֹת בּוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ
וְשֶׁל יָד, נִקְרָאוֹת תְּפִלִּין. וְבוֹ הֵם
מִצְוָה אַחַת, וְלֹא צְרִיף לְהַפְסִיק,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה, סָח בֵּין תְּפִלָּה
לְתְּפִלָּה - עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ. וְזֶהוּ
עֶקֶר הַגְּמָרָא. וְאֵלּוּ שְׁעוֹשִׂים אוֹתוֹ
שְׁתֵּי מִצְוֹת (בְּתַלְמוּד) שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם,
הוּא מִיָּמִין וּשְׁמָאל שֶׁשֵׁם הַעֲנָפִים
נִפְרָדִים שְׁמַצֵּד הַיָּמִין וְהַשְּׁמָאל.
שְׁתֵּים דְּבַר אֱלֹהִים - צְרִיף לְבָרֵךְ
עֲלֵיהֶן שְׁתֵּי בְּרָכוֹת, אַחַת לְהַנִּיחַ
תְּפִלִּין עַל שֶׁל יָד, וְאַחַת עַל מִצְוֹת
תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְאִם סָח בִּינְתֵּימָם,
מְבָרֵךְ עַל שֶׁל רֹאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְרָם מִצַּד שֶׁל הַעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי,
עֲלֵיהֶם נֹאמֵר אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים,
וְלֹא צְרִיף אֲלֵא בְּרָכָה אַחַת, כִּי
אַחַד קְרָאתוֹ. וְאִם סָח בֵּין תְּפִלָּה
שֶׁל יָד לְתְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, הוּא
עוֹשֶׂה פְּרוּד בְּיַחְדוֹ, וּמְשׁוּם זֶה
עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְלֹא מִצְוָה. וְאִין
עֲבָרָה אֲלֵא מוֹת, שְׁנֹאמֵר רַגְלֵיהָ
יָרְדוֹת מוֹת, שְׁעֲלֵיהָ נֹאמֵר כִּי
הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּין א"ח לְד'. וּמְשׁוּם
זֶה עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ, וְחוֹזְרִים
עֲלֵיהָ מְעוֹרְכֵי הַמְּלַחְמָה. וְשֹׁאֵם
יוֹצֵא מִשֵּׁם בְּחֻטָּא זֶה, יָמוֹת.

וְזֶהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. זֶה הַצְּדִיק
שֶׁהוּא יוֹם שַׁבָּת, זְכוֹר וְשִׁמּוֹר
בְּדַבּוּר אֶחָד צְרִיכִים לִיַּחַד אוֹתָם
בּוֹ וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֶחָד. וְהָרִי
פְּרֻשָׁה, זְכוֹר לְזָכֵר וְשִׁמּוֹר
לְגֻבָּה. אֲבָל מִצַּד שֶׁל יָמִין

אוֹקְמוּהָ זְכוֹר לְזָכֵר שְׁמוֹר

וְאַתְּפִלִּין בְּעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאִיהוּ צְלוֹתָא
דְּעַרְבִית דְּבִיה (בראשית כח יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם.

דְּרָגָא דְעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. וְאִיהוּ עֶקֶרָא
דְּתְּפִלִּין, וְבִיה צְרִיף לְקֶשֶׁרָא (נ"א לְסֹדֵרָא)
לוֹן כְּגוֹנָא דָא חֲכָמָה קִדְשׁ לִי וְדָא י'. בִּינָה
וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ וְדָא ה' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל לְיָמִינָא
ו'. וְהִיָּה אִם שְׁמוּעַ לְשִׁמְאֵלָא וְדָא ה' וּבַעֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא אַתְּפִלִּין.

וְכַד תְּפִלִּין דְרֹאשׁ וְדִיד אַתְּפִלִּין בִּיה אַתְּקִרִיאוּ
תְּפִלִּין. וְבִיה אֲנוּן פְּקוּדָא חֲדָא וְלֹא צְרִיף
לְאַפְסָקָא, כְּמָא דְאוּקְמוּהָ סָח בֵּין תְּפִלָּה
לְתְּפִלָּה עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ. וְהָאִי אִיהוּ עֶקֶרָא
דְגְמָרָא. וְאֵלִין דְעַבְדִּין לְהוּ תְרִי פְּקוּדִין (כְּתַלְמוּדָא)
דִירוּשָׁלַיִם, אִיהוּ מִיָּמִינָא וּשְׁמָאלָא דְתַמָּן
עֲנָפִין מִתְּפִרְדִּין דְמִסְטָרָא דִימִינָא וּשְׁמָאלָא.
שְׁתֵּים דְּבַר אֱלֹהִים צְרִיף לְבָרְכָא עֲלֵיהוּ, תְרִין
בְּרַפָּאן, חַד לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין עַל שֶׁל יָד, וְחַד עַל
מִצְוֹת תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְאִם סָח בִּנְתֵּימָם מְבָרֵךְ
עַל שֶׁל רֹאשׁ שְׁתֵּים.

אַבְרָם מִסְטָרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא עֲלֵיהוּ
אַתְמַר (תְּהֵלִים סב יב) אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. וְלֹא
צְרִיף אֲלֵא בְּרַכְתָּא חֲדָא. (יִשְׁעִיה מַא ב) כִּי אֶחָד
קְרָאתוֹ. וְאִם סָח בֵּין תְּפִלָּה שֶׁל יָד לְתְּפִלָּה
שֶׁל רֹאשׁ אִיהוּ עֲבִיד פְּרוּד בְּיַחְדוֹ. וּבְגִין דָּא
עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְלֹא מִצְוָה. וְלִית עֲבָרָה אֲלֵא
מּוֹת דְאַתְמַר (מְשִׁלִּי ה ה) רַגְלֵיהָ יָרְדוֹת מוֹת. דְעֲלֵהָ
אַתְמַר (רוֹת א יז) כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּין א'ח לְד'.
וּבְגִין דָּא עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ וְחוֹזְרִין עֲלֵיהָ
מְעוֹרְכֵי הַמְּלַחְמָה. דָּאִי נְפִיק מִתַּמָּן בְּחוּבָא
דָּא יָמוֹת.

וְהָאִי אִיהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. דָּא צְדִיק דְאִיהוּ
יוֹם שַׁבָּת. זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד
צְרִיכִין לִיַּחַד לוֹן בִּיה וְלְמַעַבְד לוֹן חַד. וְהָאִי

ושמאל הם שניהם שתי מצוות,
 וכמו זה כל המצוות.

ומשום המחלקת היא בין
 החברים בתפלין, ושאר המצוות
 הוא בימין ושמאל. אבל בעמוד
 האמצעי אין שם מחלקת, משום
 שהוא עקר הגמרא שהיא שלמה,
 ומשם נקרא יעקב איש תם, הוא
 ו' שכולל ששה סדרי משנה. ה'
 הגמרא שלה היא תם בשלשת
 האבות יה"ו, וכו' נשתלם יהוה.
 ומשום זה, בכל מקום שנפרדים
 הענפים לימין ולשמאל, אבל
 למטה נקראת אגדה אחת בעמוד
 האמצעי, ומשום זה וירא אליו
 ה' ויאמר אל תרד מצרימה. זו
 הדרגה הרעה שגרמה רעב של
 התורה ועניות של מצוות התורה,
 שהרי פרשה, שכן בארץ - זו
 שכניה. והרי פרשה הראשונים,
 כל הדר בחוץ לארץ דומה כמי
 שאין לו אלוה.

ומשום שאברם דרגתו אריה,
 שנאמר בו גור אריה, ומשום זה
 אמר לו הקדוש ברוך הוא גור
 בארץ הזאת. הימין שם יה"ו
 שעולה לחשבון אהי"ה, ושם ו'
 בשביל ה' של אברהם שהיא
 הארץ. ומצד הימין נקרא בארץ,
 ששם אב, ב"א בהפוך האותיות
 אב, וזהו בארץ, כי אב המון
 גוים נתייף.

ואהיה עמך - זו יה"ו בחשבון
 אהי"ה, בשביל ה'. ואהיה עמך
 - ו' שהוא בן י"ה מן אהיה עמך.
 ואברכה - שהברכות הן מצדו
 של הפה. השכינה העליונה
 נקראת ברכה מצד הימין, וקדשה
 מצד השמאל, והעמוד האמצעי
 נקרא יברך. זהו שכתוב בך יברך
 ישראל.

ומצד השמאל נקרא קדש, זהו
 שכתוב קדש ישראל לה'.
 ומקדשי תיראו. וקדוש מצד

לנוקבא. אבל מסטרא דימינא ושמאלא אנון
 תרוניהו תרין פקודין. וכגונא דא כל פקודין.
 ובגין דא מחלקת דאיהו בין חבריא בתפלין
 ושאר פקודין בימינא ושמאלא איהו.
 אבל בעמודא דאמצעיתא לית תמן מחלקת.
 בגין דאיהו עקרא דגמרא דאיהי שלמה.
 ומתמן אתקרי יעקב (בראשית כה כז) איש תם איהו
 ו' כליל שית סדרי משנה. ה' גמרא דילה
 איהי תם בתלת אבהן יה"ו ובה אשתלים יהוה.
 ובגין דא בכל אתר דענפין מתפרדין לימינא
 ושמאלא. אבל לתתא אקרי אגדה חדא
 בעמודא דאמצעיתא. ובגין דא וירא אליו ה'
 ויאמר אל תרד מצרימה. דא דרגא בישא
 דגרמא פפנא דאורייתא וענייתא דפקודין
 דאורייתא, דהא אוקמוה שכן בארץ דא
 שכניתא דהא אוקמוה קדמאין, כל הדר
 בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה.

ובגין דאברם דדרגה אריה דאתמר ביה (בראשית
 מט ט) גור אריה. ובגין דא אמר לו הקדוש

ברוך הוא גור בארץ הזאת. ימינא תמן יה"ו
 דסליק לחשבון אהי"ה ותמן ו' בגין ה'
 דאברהם דאיהי הארץ. ומסטרא דימינא
 אתקרי בארץ דתמן אב ב"א בהפוך אתון אב
 והאי איהו בארץ"ן פי אב המון גוים נתייף.

ואהיה עמך דא יה"ו בחשבון אהיה. בגין ה'
 ואהיה עמך ו' דאיהו בן י"ה מן אהיה

עמך. ואברכה דברכאן מסטרא דכהנא אנון.
 שכניתא עלאה אתקריאת ברכה מסטרא
 דימינא. וקדושא מסטרא דשמאלא. ועמודא
 דאמצעיתא אתקרי יברך, דהא הוא דכתיב (שם
 מח כז) בך יברך ישראל.

ומסטרא דשמאלא אתקרי קדש, דהא הוא
 דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל לה'. (ויקרא